

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/94/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116216410
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116216410.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v spore žalobkyne O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, XXX XX U., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp 44/2016-33 zo dňa 30. marca 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalobu zamieta.

II. Žalovaný má proti žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 107 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. Mal za preukázané, že dňa 30.05.2005, teda za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere. Podľa tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 51 012,- Sk za zmluvnú odmenu vo výške 51 012,- Sk, pričom úver mal byť vrátený v 36 mesačných splátkach vo výške 2 834,-Sk. Zároveň súčasťou tejto zmluvy je aj dohoda o poskytnutí revolvingu, ktorý sa mal poskytnúť vo výške 34 688,-Sk za zmluvnú odmenu vo výške 33 326,-Sk, pričom mal byť splácaný mesačnými splátkami vo výške 2 834,-Sk. V zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profireal Slovakia spol. s r.o., ktoré sú súčasťou zmluvy a nachádzajú sa na druhej strane listiny, ktorú žalobca podpisoval, je v bode 5, pod názvom Zmluvná odmena uvedené, že za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu. Rovnako za poskytnutie každého revolvingu sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu. Zmluvná odmena za poskytnutie úveru (revolvingu) predstavuje úročenie úveru (revolvingu). V podaní doručenom súdu dňa 14.03.2017 žalovaný uviedol, že žalobkyni bola celkovo poskytnutá suma 5 147,58 Eur. Žalobkyňa v zmysle zmluvných podmienok zaplatila žalovanému za poskytnutie úveru a poskytnutie troch revolvingov celkovo sumu 10 159,56

Eur. Na pojednávaní konanom dňa 30.03.2017 súd prvej inštancie položil otázku žalobkyni, či je pre ňu zrozumiteľnejšie uvedenie výšky úroku v zmluve nie jeho vyčíslením a teda jednoznačným uvedením sumy úrokov ale na báze ročnej úrokovej sadzby, kde žalobkyňa nie presvedčivým spôsobom uviedla, že pravdepodobne by si úrok nejakým spôsobom vedela vypočítať. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania sa súd prvej inštancie primárne zaoberal touto, pretože aj v prípade dôvodnosti žaloby by jej nebolo možné vyhovieť pre premlčanie. Mal za to, že úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného preukázané nebolo a ak k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo v deň preplatenia úveru, a jednotlivých revolvingov, tak 3 - ročná objektívna premlčacia lehota nepochybne uplynula. V prejednávanej veci mal za nepochybné, že uplynula aj subjektívna premlčacia doba. Pokiaľ ide o uvedenie úrokov v úverovej zmluve, tieto tam uvedené boli. V úverovej zmluve je totiž jednoznačne uvedená výška zmluvnej odmeny, pričom z bodu 5. Zmluvných dojednaní je zjavné, že zmluvná odmena je úročením úveru. Takéto vyjadrenie úrokov v zmluve považuje súd za výstižnejšie ako len uvedenie výšky úveru a úrokovej sadzby, kde zjavne hrozí, že si spotrebiteľ výšku úrokov vypočítať nebude vedieť. Výklad žalobkyne, že zmluva mala obsahovať výšku úrokovej sadzby, nie je podporený žiadnymi relevantnými argumentmi. Nesprávnosť výpočtu RPMN žalobkyňa nepreukázala, naopak žalovaný preukázal výpočet RPMN uvedenej v zmluve. Pokiaľ ide o tvrdený nedostatok ostatných náležitostí, tak v čase uzavretia úverovej zmluvy dňa 26.05.2005 ich vtedy platný zákon č. 258/2001 Z.z. nevyžadoval alebo s nimi nespájal sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

4. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedla, že nestačí, že sa oprávnený dozvie, že plnil (kedy plnil) a komu plnil. Musí vedieť, že to čo plnil, plnil nedôvodne, že to nemal plniť, pričom vôbec nie je dôležité, že či vie alebo nevie o tom, že toto nedôvodné plnenie je v práve inštitútom bezdôvodného obohatenia. Z hľadiska začatia plynutia subjektívne premlčacej doby je pojmovo vylúčená možnosť podať žalobu, ak oprávnený nevie, že ju môže podať. Uviedla, že nevedela, že splátky, ktoré od nej žalovaný prijímal nad výšku istiny prijímal protizákonne. Až od združenia na ochranu spotrebiteľov sa dozvedela, že žalovaný od nej prijímal platby v rozpore so zákonom. Čo sa týka objektívnej desaťročnej premlčacej doby, tak konanie subjektu, ktorý dlhodobu a opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery, sa nedá označiť ináč ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedáva svoje zmluvy so súladu so zákonom.

5. K podanému odvolaniu podal žalovaný vyjadrenie. Uviedol, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX bola uzavretá dňa 30.05.2005. V danom čase, kedy by podľa tvrdenia žalobcu mal byť daný úmysel získať bezdôvodné obohatenie uzavretím uvedenej zmluvy, bolo aj na základe kontrol vykonávaných Slovenskou obchodnou inšpekciou overené, že zmluvy uzatvárané žalovaným majú všetky zákonné náležitosti. K vyjadreniu pripojil úradný inšpekčný záznam z kontroly zo dňa 07.08.2009.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom bola dňa 30.05.2005 uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 102.024 Sk (3.386,58 Eur), za zmluvnú odmenu 51.012 Sk (1.693,29 Eur) a revolving do výšky 68.016 Sk (2.257,72 Eur).

8. Podľa ustanovenia § 365 odsek 3 C.s.p., odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

9. Podľa ustanovenia § 380 odsek 1 C.s.p., odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

10. Podľa ustanovenia § 100 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

11. Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa odseku 2, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

12. Podľa ustanovenia § 4 odsek 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

13. Ak sa v priebehu súdneho konania dovoľá strana konania premlčania, premlčané právo nemožno veriteľovi priznať a súd sa spravidla ďalšími okolnosťami (dôvodnosťou žalobcovho nároku) nezaobrá, pretože by to mohlo byť neúčelné a nehospodárne. Zákon však nevylučuje, resp. súdu nezakazuje, aby sa aj v prípade vznesenej námietky premlčania zaoberal samotnou žalobou. V prejednávacom prípade sa súd prvej inštancie, napriek tomu, že nárok žalobkyne považoval za premlčaný, zaoberal aj samotným nárokom žalobkyne a dôvodmi podanej žaloby.

14. Odvolacie námietky žalobkyne (ktorá bola počas celého prvoinštančného konania aj odvolacieho konania zastúpená advokátom) sa týkali výlučne posúdenia premlčacej doby. K otázke plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa názoru odvolacieho súdu nemal prvoinštančný súd dôvod nestotožniť sa s tvrdením žalobkyne o skutočnosti, kedy sa dozvedela o prípadnom vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Z tvrdenia žalobkyne, ktoré bolo podporené listinným dôkazom - prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 22.07.2016 vyplýva, že žalobkyňa v mesiaci január 2016 kontaktovala Združenia, v úmysle poradiť sa ohľadom uzatvorených úverových zmlúv. Po oboznámení sa so Zmluvou o úvere Združenie žalobkyňu informovalo o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, o neprimeraných odplatách, či o rozhodnutiach slovenských súdov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv.

15. K otázke plynutia objektívnej premlčacej doby má odvolací súd za to, že pokiaľ by žalovaný použil nekalú obchodnú prax (zakomponovanie neprijateľnej zmluvnej podmienky do Zmluvy o úvere, či prípadné neuvedenie podstatných zákonných náležitostí v Zmluve o úvere), možno takúto prax a konanie považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi a takúto prax si možno ťažko predstaviť len v rovine nedbanlivosti. Aj keby súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobcom v snahe získať prospech, ťažko možno uveriť, že nevedel, čo môže spôsobiť takýmto konaním a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzrozumený. V prípade absencie obligatórnych náležitostí, resp. použitia neprijateľných zmluvných podmienok, by teda podľa názoru odvolacieho súdu mala byť aplikovaná desaťročná premlčacia doba.

16. Súd prvej inštancie sa však okrem otázky premlčania vysporiadal aj so samotným nárokom žalobkyne. Zo žaloby doručenej súdu prvej inštancie dňa 12.08.2016 vyplýva, že žalobkyňa bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy vidí v neuvedení výšky úroku. Túto skutočnosť prvoinštančný súd náležitým spôsobom preskúmal a dospel k záveru, že úrok v úverovej zmluve uvedený bol, nakoľko bola v zmluve jednoznačne uvedená výška zmluvnej odmeny. Súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, že takéto vyjadrenie úrokov v zmluve je výstižnejšie ako len uvedenie výšky úrokovej sadzby (kde zjavne hrozí, že spotrebiteľ si výšku úrokov nebude vedieť vypočítať), pričom takémuto záveru prvoinštančného súdu nemožno nič vyčítať.

17. Žalobkyňa (v odvolacom konaní zastúpená advokátom) k tomuto neuviedla žiadne odvolacie námietky spôsobilé privediť zmenu uvedeného záveru (resp. žiadne námietky).

18. So zreteľom na uvedené odvolací súd v zmysle § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 odsek 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 odsek 2 C.s.p..

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).